

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2020./2021.

ŠPANJOLSKI JEZIK

Sadržaj

Uvod	5	2. Osnovna razina ispita	20
1. Viša razina ispita	6	2.1. Područja ispitivanja.....	20
1.1. Područja ispitivanja.....	6	2.2. Obrazovni ishodi	20
1.2. Obrazovni ishodi	6	2.2.1. Čitanje.....	20
1.2.1. Čitanje	6	2.2.2. Pisanje	21
1.2.2. Pisanje.....	7	2.2.3. Slušanje.....	21
1.2.3. Slušanje	7	2.3. Struktura ispita.....	22
1.3. Struktura ispita	8	2.3.1. Čitanje	22
1.3.1. Čitanje	8	2.3.2. Pisanje	22
1.3.2. Pisanje.....	9	2.3.3. Slušanje.....	23
1.3.3. Slušanje	9	2.4. Tehnički opis ispita	24
1.4. Tehnički opis ispita.....	10	2.4.1. Trajanje ispita.....	24
1.4.1. Trajanje ispita.....	10	2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	24
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	10	2.4.3. Pribor	25
1.4.3. Pribor.....	11	2.5. Opis bodovanja.....	25
1.5. Opis bodovanja.....	11	2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	25
1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	11	2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	25
1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	11	2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	27
1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	14	2.6. Primjeri zadataka.....	28
1.6. Primjeri zadataka.....	15	2.6.1. Primjer zadatka povezivanja.....	28
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja.....	15	2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora	29
1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora	16	2.6.3. Primjer zadatka kratkoga sastavka	30
1.6.3. Primjer zadatka sastavka	16	2.7. Priprema za ispit.....	31
1.7. Priprema za ispit.....	17	2.7.1. Vještina čitanja	31
1.7.1. Vještina čitanja.....	17	2.7.2. Vještina pisanja	32
1.7.2. Vještina pisanja	18	2.7.3. Vještina slušanja	32
1.7.3. Vještina slušanja	18	2.7.4. Literatura	33
1.7.4. Literatura	19	3. Dodatci	34
		3.1. Gramatičke strukture za višu razinu ispita.....	34
		3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu ispita	35
		3.3. Tematski sadržaji za višu razinu ispita	36
		3.4. Tematski sadržaji za osnovnu razinu ispita.....	37

Uvod

Španjolski je jezik na državnoj maturi obvezatan predmet.

Pristupnik¹ može polagati ispit iz Španjolskoga jezika na višoj ili na osnovnoj razini.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Španjolskoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni sadržaji, kriteriji i načini ispitivanja i bodovanja na višoj i na osnovnoj razini u školskoj godini 2020/2021.

Viša razina ispita iz Španjolskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom iz Španjolskoga jezika za gimnazije². Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio da realizacijom nastavnoga plana i programa iz Španjolskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B1 razinu *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

Osnovna razina ispita iz Španjolskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom.³ Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio da realizacijom nastavnoga plana i programa iz Španjolskoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskog referentnog okvira*

za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

Program četverogodišnjih strukovnih škola bitno se razlikuje od gimnazijskoga programa u obimu općega i specifičnoga vokabulara, razradi tema i složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja. Ako pristupnik koji je učio Španjolski jezik prema programu četverogodišnjih strukovnih škola želi položiti višu razinu, treba proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se dodatnom odobrenom literaturom.

Ispitni katalog podijeljen je u tri dijela. Prva dva dijela odnose se na razine i sadrže po sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome su poglavlju navedena područja ispitivanja, a u drugome ključna znanja i vještine koje pristupnik treba usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, primjeri zadataka, vrste tekstova, broj zadataka vezanih uz tekstove, način rješavanja i bodovanje zadataka i ispitnih cjelina, udio ispitnih cjelina u ispitu te kriteriji ocjenjivanja sastavka/kratkoga sastavka, navedene su ljestvice za ocjenjivanje i objašnjena je njihova primjena.

¹ Termin pristupnik u ispitnome katalogu podrazumijeva rodnu razliku te se odnosi i na pristupnice i na pristupnike.

² Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

³ Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997.

U šestome su poglavlju navedeni primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju objašnjeno je na koji se način treba pripremiti za ispit.

U poglavlju *Dodatci* navedene su gramatičke strukture i tematski sadržaji koje pristupnik treba obraditi kako bi mogao uspješno položiti ispit iz Španjolskoga jezika na višoj i osnovnoj razini ispita.

1. Viša razina ispita

1.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Španjolskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu iz Španjolskoga jezika za gimnazije.

Ispit iz Španjolskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

Vještina govorenja neće se provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2020./2021. iz tehničkih razloga. Vještinu govorenja treba i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu iz Španjolskoga jezika za gimnazije i prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

1.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome planu i programu iz Španjolskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 71. i 72.) od pristupnika se očekuje da može:

- uz odgovarajuću razinu razumijevanja čitati jednostavne činjenične tekstove o temama iz svojega područja interesa
- prepoznati bitne informacije u izvornim i jednostavnim novinskim člancima o poznatim temama

- prepoznati u tekstu glavne zaključke izložene argumentacije
- prepoznati slijed misli pri iznošenju nekoga problema premda može propustiti pojedinosti.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst, pojedinosti u tekstu te osnovna i implicitna značenja
- prepoznati određene leksičke i/ili strukturalne obrasce.

1.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu iz Španjolskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 62. i 63., 115 – 117.) od pristupnika se očekuje da može:

- pisati izravne tekstove o nizu poznatih tema iz svojega područja interesa, pisati o svojim iskustvima u obliku jednostavnoga čitkog teksta opisujući svoje osjećaje i reakcije, opisati neki istiniti, izmišljeni događaj ili nedavno putovanje te ispričati kratku priču
- pisati kratke jednostavne sastavke o temama od općega interesa, sažeti skup činjeničnih informacija o svakodnevnim ili nesvakodnevnim aktivnostima iz svojega područja interesa te napisati izvještaj i iznijeti svoje mišljenje

- pisati o temama kao što su obitelj, hobiji i interesi, putovanja i aktualni događaji upotrebljavajući osnovni vokabular
- ispravno upotrebljavati gramatičke strukture iako se osjeća utjecaj materinskoga jezika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- napisati kratki jednostavni tekst o temama od općega interesa ili iz svojega područja interesa te pritom jasno izraziti svoje osjećaje i mišljenja.

1.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema nastavnome planu i programu iz Španjolskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 67. – 69.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti glavne misli jasnoga standardnog izlaganja o poznatim temama
- razumjeti jasne konkretne informacije u sklopu poznatih svakodnevnih tema prepoznajući opće poruke i specifične informacije ako je govor jasno artikuliran na jednoj od poznatih jezičnih varijanti
- pratiti glavne misli duljega razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se upotrebljava jasno artikuliran standardni govor
- pratiti predavanje ili izlaganje iz svojega područja interesa ako mu je tema poznata, a izlaganje jednostavno i jasno artikulirano

- pratiti jednostavna kratka predavanja o poznatim temama ako su iznesena jasno artikuliranim standardnim govorom.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti osnovni smisao teksta i razumjeti specifične informacije na ovim vrstama tekstova:

- kratke priče
- poruke
- oglasi
- vijesti
- kratki informativni tekstovi
- razgovori
- izlaganja.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom ispitnom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz polazne tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Čitanje* prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanje

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija i osnovnoga smisla	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki informativni tekstovi	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ili četiriju ponuđenih odgovora)	članak/razgovor/priča/obavijest	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (kohezija i koherencija)	zadatci povezivanja	članak/razgovor/priča	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksičke strukture)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ili četiriju ponuđenih odgovora)	članak/razgovor/priča	7
6.	detaljno razumijevanje teksta (gramatičke strukture)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ili četiriju ponuđenih odgovora)	članak/razgovor/priča/pismo	8

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1 300 riječi.

1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka sastavka. Pristupnik na temelju zadanoga kratkog opisa situacije mora odgovoriti na tri pitanja i napisati sastavak od **130 do 150** riječi. Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline Pisanje

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka, koherencija i kohezija uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	sastavak od 130 do 150 riječi	1	20

1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje opće poruke	zadatci povezivanja	kratke priče/poruke/ oglasi/vijesti	6
2.	razumijevanje glavne misli/ specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki informativni tekstovi/kratki razgovori	7
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	izlaganje/razgovor	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	izlaganje/razgovor	6

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1200 riječi.

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika traje ukupno **130 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **100 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanje* traje približno **30 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i *Pisanje*

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica, list za odgovore, list za koncept i dva lista za ocjenjivače. U ispitnoj su knjižici tekstovi i zadatci

kojima se ispituje vještina čitanja, zadatak sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.⁴

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (zadatci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali na kraju mora svoj sastavak čitko napisati na list za čistopis. Sadržaj lista za koncept se ne boduje.

⁴ Opće upute i drugi dijelovi ispitnoga materijala na hrvatskome jeziku pisani su sukladno pravopisnoj normi hrvatskoga standardnog jezika (v. *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.).

Slušanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.⁵

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadaci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*⁶

- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a potom ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Španjolskoga jezika dopušteno je upotrebljavati samo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

⁵ v. prethodnu bilješku

⁶ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

1.5. Opis bodovanja

Ukupan broj bodova u ispitnu iz Španjolskoga jezika na višoj razini je **80**.

Bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine u ukupnome rezultatu jednu trećinu.

Udio ispitnih cjelina u ispitnu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitnu

Čitanje	1/3
Pisanje	1/3
Slušanje	1/3

1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **35** bodova.

Udio u cijelome ispitnu: 1/3

1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

Udio u cijelome ispitnu: 1/3

Esej se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja uključuje četiri osnovna kriterija (v. tablicu 5):

• Izvršenje zadatka

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvjestaja i sastavaka u ZEROJ-u*)

• Koherencija i kohezija

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u*)

• **Vokabular**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

• **Gramatika**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

U tekstu koji slijedi objašnjeni su svi kriteriji.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odnosi se na ova pitanja:

- U kojoj mjeri ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?
- Jesu li misli logički povezane?

- Koliko dobro pristupnik upotrebljava kohezivna sredstva u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odgovara na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi/morfološkom obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odgovara na ova pitanja:

- Može li pristupnik upotrebljavati raspon struktura ili se oslanja na upotrebu jednostavnih struktura?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi/morfološkom obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	- Svi dijelovi zadane teme su opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. - Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna. - Učinkovita upotreba oblika teksta.	- Slijed misli je jasan i lako čitak. - Učinkovita upotreba različitih kohezivnih sredstava.	- Široki raspon vokabulara za izvršenje zadatka. - Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.	- Široki raspon struktura za izvršenje zadatka. - Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4	- Svi dijelovi zadane teme su razrađeni, ali jedan dio nedovoljno opširno. - Glavne su misli relevantne, ali nekima nedostaje dovoljna potpora.	- Slijed misli može se razlučiti unatoč malim odstupanjima od logičkoga redoslijeda. - Prikladna upotreba kohezivnih sredstava.	- Prikladan/dobar raspon vokabulara za zadatak. - Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu i ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.	- Prikladan/dobar raspon struktura za zadatak. - Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku i ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.
3	- Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme. - Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja. - Uglavnom prikladna upotreba oblika teksta.	- Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redoslijeda. - Ograničena upotreba kohezivnih sredstava.	- Dostatan raspon vokabulara za izvršenje zadatka. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.	- Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste strukture, uz povremeni pokušaj upotrebe složenih struktura. - Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.
2	- Dva dijela zadane teme nisu razrađena ili su svi dijelovi zadane teme minimalno razrađeni. - Dostatna upotreba oblika teksta.	- Slijed misli je slabo razlučiv. - Dostatna upotreba samo jednostavnih kohezivnih sredstava.	- Raspon vokabulara je ograničen ili se velikim dijelom ne odnosi na zadatak. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti.	- Raspon struktura je ograničen. - Pristupnik se često oslanja na jednostavne strukture. - Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti.
1	- Tekst sadrži minimalan osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme. - Misli su najvećim dijelom irelevantne ili nema relevantne potpore.	- Slijed misli je vrlo slabo ili nikako razlučiv. - Vrlo ograničena ili neprikladna upotreba kohezivnih sredstava.	- Raspon vokabulara je vrlo ograničen ili je upotreba vokabulara neprikladna. - Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu najvećim dijelom onemogućuju razumijevanje.	- Raspon struktura je vrlo ograničen ili je upotreba struktura neprikladna. - Pogreške u upotrebi/obliku gotovo u potpunosti onemogućuju razumijevanje teksta.
0	- Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka, što je, između ostaloga, razvidno i iz duljine teksta (npr. tekst sadrži manje od 50 riječi na zadanu temu). - ILI - Sadržaj teksta je u potpunosti irelevantan. - ILI - Pristupnik je prepisao tekst.			

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **130** do **150** riječi. Pristupnici smiju napisati i više od propisanoga broja riječi.

Ako je tekst nedovoljne duljine, oduzet će se bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

100 – 120 riječi: 1 bod

80 – 99 riječi: 2 boda

65 – 79 riječi: 3 boda

50 – 64 riječi: 4 boda.

Ako pristupnik napiše manje od 50 riječi na zadanu temu, dobit će nula (0) bodova.

Budući da je za kriterij *Izvršenje zadatka* minimalan broj bodova nula (0), pristupnik ne može ostvariti negativne bodove.

Tekst koji je dobio nula (0) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti bodove za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 1 bod za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 2 boda za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 2 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 3 boda za ostale kriterije.

Brojanje riječi u sastavku

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalno. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U konačan zbroj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranjanja, vlastita imena i dijelovi prepisani iz uputa za pisanje sastavka kao i rečenice i ulomci preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanje*.

1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 25 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

1.6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.⁷ Uz svaki primjer zadatka ponuđeni su uputa, točan odgovor, ispitivana podvještina te način bodovanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁸

Lee los siguientes textos (1-5) y relaciónalos con el consejo correspondiente (A-F). **Hay una letra de sobra.**

- 1 Según datos difundidos por la Asociación Federal de Aviación de los Estados Unidos, desde marzo ha habido cinco casos en los que algunos controladores aéreos se han quedado dormidos en el trabajo. Tres de ellos, informó la organización, fueron despedidos. Después de estos incidentes se ha aconsejado a los controladores de tráfico aéreo que hagan siestas de 26 minutos durante su turno de trabajo.
- 2 Subido a una motocicleta de 450cc, el chileno Julio Muñoz se tiró al vacío el 30 de abril en la Loma de Rabona, una montaña en Chile que en ese punto tiene una caída vertical de unos 915 metros de altura. Este profesional del deporte extremo buscaba con su aventura promocionar en su país el “salto base”, una disciplina que consiste básicamente en arrojararse en caída libre desde un punto fijo y abrir el paracaídas antes de que sea demasiado tarde. Su motocicleta se hizo pedazos contra las rocas.

⁷ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) pod poveznicom *Provedeni ispiti*.

⁸ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

- 3 Menos del 1% de los trayectos en la capital mexicana se hacen en bici. En el libro *Por mi ciudad en bicicleta*, algunos cuentan su experiencia para tratar de animar a nuevos ciclistas. En la selva de asfalto mexicana, como se refieren despectivamente algunos a la Ciudad de México, el rugir de los microbuses y los taxis frenéticos en busca de clientes son desde hace décadas parte del paisaje. Sin embargo, cada vez son más los capitalinos que dicen estar hartos del imperio del coche.
- 4 El presidente del Metro de Caracas, tras el anuncio de las nuevas tarifas del sistema de transporte subterráneo, anunció que no pueden poner un tren más en la Línea 1. Señaló que hace unos meses había un fuerte retraso porque los trenes no llegaban. “Había 28 y sufrían constantes averías, y esto obligaba a sacarlos de circulación. Pero ahora circulan 38 y en ocasiones hasta 42.”
- 5 *Trasmediterránea* tiene una de las flotas más modernas de Europa, con la última tecnología en sistemas de seguridad y calidad en el servicio a bordo. Además de su rapidez, sus ferris están equipados para ofrecerle calidad y comodidad haciendo que el cliente experimente una parte de sus vacaciones viajando. A bordo podrá encontrar: piscinas, camarotes, bares, restaurantes, cines, discotecas y un aparcamiento espacioso para que pueda viajar con su vehículo.

A Evita el atasco	D Lleva el casco
B Despiértate	E Disfruta navegando
C Ten paciencia	F Conduce con precaución

TOČNI ODGOVORI: 1 B, 2 D, 3 A, 4 C, 5 E

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora⁹

Lee el texto y elige la opción correcta **A**, **B** o **C**.

California lleva ese nombre porque en el año 1535 la vista de lo que hoy es Baja California en México le trajo a Hernán Cortés el recuerdo de Calafia, un personaje de una narración popular española. La reina Calafia gobernaba una isla llamada California, situada cerca del Paraíso Terrenal. Sus ejércitos fueron formados sólo por mujeres. Sus armas eran de oro y, montadas en alimañas, capturaban a los hombres con el fin de mantener la especie.

Hernán Cortés le dio nombre a California:

- A** en honor a las mujeres que la habitaban.
- B** según una historia tradicional.
- C** en memoria de una reina española.

TOČAN ODGOVOR: B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

⁹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.3. Primjer zadatka sastavka¹⁰

Escribe una redacción de **130 a 150** palabras contestando a las siguientes preguntas:

- ¿Qué tipo de música te gusta?
- ¿Prefieres escuchar discos o ir a conciertos?
- ¿Por qué?
- ¿Cuáles son tus músicos preferidos?

PRIMJER SASTAVKA

La música es una parte muy importante de mi vida: la escucho cuando estudio, cuando viajo, de camino a la escuela o simplemente en mi tiempo libre.

Escucho varios tipos de música dependiendo del tiempo, del lugar, de la compañía o de mi humor. A pesar de todo, el rock es lo que más me gusta. Tengo un montón de discos y también música descargada del internet, pero escuchar música en vivo ¡es lo mejor de todo! En discos no se pueden producir sonidos ni emociones que se pueden vivir en un concierto.

El último concierto que escuché fue de Bruce Springsteen, mi cantante preferido. Fue el mejor concierto de mi vida, duró cuatro horas sin pausa, hasta cantó unas canciones que hace tiempo no había interpretado.

En total, prefiero los cantantes que cantan en inglés, pero también hay buenos músicos croatas y españoles.

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivače¹¹, ukupno 20 bodova

¹⁰ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanje*.

¹¹ v. poglavlje *Opis bodovanja* i objašnjenje objavljeno uz ljestvicu za ocjenjivanje sastavka

1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se znatno od svakodnevnoga podučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između podučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na podučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Nastavniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga u kojemu je opisana struktura ispita, trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, primjeri vrsta i broj zadataka te način njihova bodovanja. Pristupniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga i provedenih ispita državne mature koji su objavljeni na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnika treba poticati da što više i češće čita razne vrste tekstova i da pokuša odgovoriti na sadržaj teksta, a ne da se isključivo koncentrira na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezične strukture koje se nalaze u tekstu. Važan čimbenik vještine čitanja je razvijanje sposobnosti predviđanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupniku da shvati o čemu je riječ i prije nego što počne čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnik uglavnom ima mnogo mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se pristupniku zadaje da uvježbava

vještinu čitanja samostalno kod kuće. Očekuje se da će pristupnik riješiti zadane vježbe, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojemu bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnika treba prvenstveno upoznati s vrstama zadataka u ispitu i postupcima za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnikom treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupniku u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnik treba pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnik treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupniku također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnik nema dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer je previše vremena utrošio na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku

- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore i upisivanje odgovora u ispitnu knjižicu u zadacima u kojima je to potrebno.

1.7.2. Vještina pisanja

Vještina pisanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba razvijati naviku pisanja, odnosno što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupniku povratnu informaciju o uspješnosti njegova rada. S obzirom da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo izuzetno učinkovitim. Pristupnik treba obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može značajno umanjiti pristupnikovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje konvencija žanrova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. koji se pojavljuju u ispitima. Pristupnika je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova, opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u svrhovitost toga planiranja. Pristupniku treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti izvršavanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnika također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Korisno je pristupniku ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

1.7.3. Vještina slušanja

Vještina slušanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu. Važno je pomagati pristupniku da se odgovarajuće pripremi za zadatke i razvijati kod njega svijest o korisnosti ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanje* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Stoga je izuzetno važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (što

se ispituje?¹²) i o vrstama zadataka (*kako se ispituje?*¹³) kojima se ispituje vještina slušanja.

Pristupnika treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije rješavanja zadataka. Također ga treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupniku svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnik mora obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- da, ako ne odgovori na neko pitanje, nastavi rješavati iduća pitanja i da tijekom drugoga slušanja pokuša odgovoriti na pitanja koja nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

1.7.4. Literatura

Literatura za pripremu ispita iz Španjolskoga jezika:

- svi udžbenici za srednje škole koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja i koji su objavljeni na njihovim mrežnoj stranici (www.mzo.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razrada okvirnoga nastavnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika), Strani i klasični jezici*, Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb, 2003.

¹² v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹³ v. poglavlje *Struktura ispita*

2. Osnovna razina ispita

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom.

Ispit iz Španjolskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

Vještina govorenja neće se provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2020./2021. iz tehničkih razloga. Vještinu govorenja treba i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom i prema A2 razini *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005).

2.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema *Okvirnome nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 71. i 72.) pristupnik može:

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove koji sadrže najučestaliji vokabular
- razumjeti kratke jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se upotrebljava uobičajeni svakodnevni vokabular
- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima (pismima i kratkim člancima koji opisuju događaje).

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- razumjeti osnovni smisao teksta
- pronaći specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja

- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene gramatičke strukture.

2.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 62. i 63., 115 – 117. i 129.) od pristupnika se očekuje da može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima (*y, pero i porque*)
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevnom pojavaštva iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i slično
- napisati kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- upotrebljavati osnovni vokabular potreban za snalaženje u svakodnevnom situacijama
- upotrebljavati neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- upotrijebiti prikladne jezične izraze u skladu s vrstom teksta, komunikacijskom svrhom i odnosom između pisca i čitatelja

- smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u skladu s vrstom teksta te pritom upotrijebiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

2.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 67. – 69.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr. osnovni podatci o pristupniku, njegovoj obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i jasno
- prepoznati temu razgovora ako se govori polako i razgovijetno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnom temama ako su izgovoreni polako i razgovijetno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu
- određene specifične informacije u tekstu.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz različite polazne tekstove.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Čitanje* prikazana je u tablici 6.

Tablica 6. Struktura ispitne cjeline *Čitanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija i osnovnoga smisla	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratke poruke/obavijesti/članak	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	članak/obavijest/priča	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (koherencija i kohezija)	zadatci povezivanja	članak/obavijest/dijalog	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksičke strukture)	zadatci povezivanja	osobno pismo/priča/članak	5
6.	detaljno razumijevanje teksta (gramatičke strukture)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	osobno pismo/priča/članak	5

Napomena: Tekstovi sadrže približno 950 riječi.

2.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka kratkoga sastavka.

Pristupnik na temelju zadanoga kratkog naputka mora odgovoriti na tri pitanja i napisati kratki sastavak od **50** do **70** riječi.

Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 7.

Tablica 7. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	kratki sastavak od 50 do 70 riječi	1	15

2.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih uz različite slušane tekstove.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 8.

Tablica 8. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratke poruke/obavijesti/vijesti/oglas	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki razgovori	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	izlaganje/razgovor/obavijest	5
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	izlaganje/razgovor/obavijest	5

Napomena: Tekstovi sadrže približno 650 riječi.

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika traje ukupno **95 minuta**. Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **70 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanje* traje približno **25 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica, list za odgovore, list za koncept i dva lista za ocjenjivače. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje vještina čitanja, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.¹⁴

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadatci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se

¹⁴ Opće upute i drugi dijelovi ispitnoga materijala na hrvatskome jeziku pisani su sukladno pravopisnoj normi hrvatskoga standardnog jezika (v. *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.).

bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali na kraju mora svoj kratki sastavak čitko napisati na list za čistopis. Sadržaj lista za koncept se ne boduje.

Slušanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.¹⁵

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadatci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*:¹⁶

- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.

¹⁵ v. prethodnu bilješku

¹⁶ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

- Dok sluša tekstove, pristupnik piše odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Španjolskoga jezika dopušteno je upotrebljavati samo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

2.5. Opis bodovanja

Ukupan broj bodova u ispitu iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini je **65**. Bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina imaju određeni udio u ukupnome rezultatu.

Udio ispitnih cjelina u ispitu prikazan je u tablici 9.

Tablica 9. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	40 %
Pisanje	30 %
Slušanje	30 %

2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 30 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 40%

2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 15 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

Kratki sastavak ocjenjuje se prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija: *Izvršenje zadatka* i *Jezik*.

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje, a kriterij *Jezik* odgovara na pitanje s kojom se lakoćom može razumjeti što je napisao pristupnik.

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka prikazana je u tablici 10.

Tablica 10. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	• Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	• Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. • Vrlo dobar raspon i upotreba vokabulara/struktura.
		9	
4	• Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice.	8	• Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. • Dobar raspon i upotreba vokabulara/struktura.
		7	
3	• Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	• Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. • Dostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu upotrebu.
		5	
2	• Nejasno je postoji li odgovor na dvije ili jednu sadržajnu odrednicu.	4	• Tekst je na mjestima teško razumljiv uz brojne pogreške. • Ograničen raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu upotrebu.
		3	
1	• Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.	2	• Tekst je u cjelini teško razumljiv uz vrlo brojne pogreške. • Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz neprikladnu upotrebu.
		1	
0	• Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednome svojem dijelu na zadanu temu ili je tekst nerazumljiv.		

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **50** do **70** riječi.
Pristupnik smije napisati više od propisanoga broja riječi.

Ako je tekst nedovoljne duljine, oduzet će se bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

30 – 40 riječi: 1 bod

za manje od 30 riječi: 2 boda.

Budući da je za kriterij *Izvršenje zadatka* minimalan broj bodova nula (0), pristupnik ne može ostvariti negativne bodove.

Tekst koji je dobio 1 bod za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 2 boda za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 2 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 4 boda za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 3 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 6 bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 4 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 8 bodova za kriterij *Jezik*.

Ako ocjenjivač procijeni da tekst zaslužuje između, npr. 8 i 6 bodova za kriterij *Jezik*, može dodijeliti 7 bodova.

Brojanje riječi

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U konačan zbroj riječi ne ubrajaju se ponavljanja, nabranjanja, vlastita imena i dijelovi prepisani iz uputa za pisanje kratkoga sastavka kao i rečenice i ulomci preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanje*.

2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30%

2.6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.¹⁷

Uz svaki primjer zadatka ponuđeni su uputa, točan odgovor, ispitivana podvještina te način bodovanja.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja¹⁸

Lee los textos (1-5) y decide qué libro (A-G) le regalarías a cada persona. **Hay dos letras de sobra.**

- 1 María: Desde que está jubilada se pasa los días viendo telenovelas, leyendo historias amorosas o cocinando para los nietos.
- 2 Marta: Cada año hace un viaje a los lugares históricos donde saborea las especialidades locales, y luego compra un libro de cocina para su madre.
- 3 Antonio: Cocina, pero nunca lee libros de cocina porque prefiere experimentar. Lo que más le gusta es la historia de América.
- 4 Miguel: Es un tipo muy romántico que después de la cena con su novia sale a la terraza a contemplar el cielo explicándole las constelaciones de las estrellas.
- 5 Ángela: Prepara una cena romántica, pero nunca cocina, pues debe consultar algunas recetas.

- A *Viaje al infinito* – la historia de la primera aventura espacial
- B *Sorpresas del horno* – instrucciones sencillas pero originales para unos platos especiales
- C *Descubrimientos de Colón* – los acontecimientos más importantes del nuevo mundo
- D *El Camino de Santiago* – rutas tradicionales que llevan al santuario con pistas sobre el alojamiento y la comida típica
- E *Doctor en la cocina* – consejos médicos para evitar los problemas del corazón y tener una vida larga y sana
- F *Abecedario de astronomía* – guía de bolsillo para los adorantes de planetas y el cosmos
- G *Amor para siempre* – Estrella, la protagonista de la novela, es la cocinera del restaurante al que un día de improviso entra.

TOČNI ODGOVORI: 1 G, 2 D, 3 C, 4 F, 5 B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

¹⁷ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) pod poveznicom *Provedeni ispiti*.

¹⁸ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora¹⁹

Lee el texto y elige la opción correcta **A**, **B** o **C**.

UN BARRIO VALENCIANO

El barrio de Ruzafa o Rusafa debe su nombre a la palabra árabe jardín. Es uno de los barrios históricos de la ciudad de Valencia. Es multiétnico, aquí los valencianos conviven con una creciente población de origen magrebí, oriental y sudamericano. El barrio es una mezcla de lenguas y culturas que mantienen el respeto mutuo. Es un barrio muy vivo y próximo al centro de la ciudad. Hay muchas actividades culturales y festivas en la calle y numerosos locales de ocio.

1 El nombre del barrio es de origen:

- A** romano
- B** valenciano
- C** oriental

2 En el barrio viven los españoles y los:

- A** extranjeros
- B** hispanoamericanos
- C** árabes

3 Los habitantes del barrio respetan a:

- A** todos
- B** los nuevos
- C** los viejos

4 El barrio está:

- A** lejos del centro
- B** cerca del centro
- C** en el mismo centro

5 En el barrio se puede:

- A** estudiar cultura árabe
- B** hacer deporte
- C** pasar el tiempo libre

TOČNI ODGOVORI: 1 C, 2 A, 3 A, 4 B, 5 C

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

¹⁹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanje.

2.6.3. Primjer zadatka kratkoga sastavka²⁰

Lee el recado de Gino, tu amigo italiano.
Escríbele a Gino respondiendo a todas sus preguntas.

Escribe una carta de **50 a 70** palabras.

Hola,

¿Cómo estas? Las vacaciones han terminado y estamos de nuevo en la escuela. ¿Cómo pasaste tus vacaciones? ¿A dónde fuiste? ¿Qué hiciste?

Gino

PRIMJER KRATKOGA SASTAVKA

Hola Gino:

¿Qué tal? Yo estoy muy bien.

He pasado unas vacaciones maravillosas con un grupo de amigos.

Estuvimos en España estudiando español. Visitamos Madrid y Toledo, conocimos a mucha gente de todo el mundo y salimos mucho.

Lo pasé muy bien y estoy preparado para el nuevo año escolar, especialmente para las clases de español.

Nos vemos pronto,

Pedro

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivače²¹, ukupno 15 bodova

²⁰ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanje*.

²¹ v. poglavlje *Opis bodovanja* i objašnjenje objavljeno uz ljestvicu za ocjenjivanje kratkoga sastavka

2.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se znatno od svakodnevnoga podučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između podučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na podučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Nastavniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga u kojemu je opisana struktura ispita, trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, primjeri vrste i broj zadataka te način njihova bodovanja. Pristupniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga i provedenih ispita državne mature koji su objavljeni na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnika treba poticati da što više i češće čita razne vrste tekstova i da pokuša odgovoriti na sadržaj teksta, a ne da se isključivo koncentrira na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezične strukture koje se nalaze u tekstu. Važan čimbenik vještine čitanja je razvijanje sposobnosti predviđanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupniku da shvati o čemu je riječ i prije nego što počne čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnik uglavnom ima mnogo mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se pristupniku zadaje da uvježbava vještinu čitanja samostalno kod kuće. Očekuje se da

će pristupnik riješiti zadane vježbe, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojemu bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnika treba prvenstveno upoznati s vrstama zadataka u ispitu i postupcima za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnikom treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufixi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupniku u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnik treba pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnik treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupniku također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnik nema dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer je previše vremena utrošio na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku

- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koje nisu riješili u prvome čitanju
- pažljivo označavanje odgovora na list za odgovore i upisivanje odgovora u ispitnu knjižicu u zadacima u kojima je to potrebno.

2.7.2. Vještina pisanja

Vještina pisanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba razvijati naviku pisanja, odnosno što više i češće vježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupniku povratnu informaciju o uspješnosti njegova rada. S obzirom da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo izuzetno učinkovitim. Pristupnik treba obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti pristupnikovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u svrhovitost toga planiranja. Pristupniku treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti izvršavanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnika također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom vježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Korisno je pristupniku ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka.

Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

2.7.3. Vještina slušanja

Vještina slušanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba vježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu. Važno je pomagati pristupniku da se odgovarajuće pripremi za zadatke i razvijati kod njega svijest o korisnosti ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanje* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Stoga je izuzetno važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (što se ispituje?²²) i o vrstama zadataka (kako se ispituje?²³) kojima se ispituje vještina slušanja.

²² v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

²³ v. poglavlje *Struktura ispita*

Pristupnika treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije rješavanja zadataka. Također treba ga upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupniku svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnik mora obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- da, ako ne odgovori na neko pitanje, nastavi rješavati iduća pitanja i da tijekom drugoga slušanja pokuša odgovoriti na pitanja koja nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

2.7.4. Literatura

Literatura za pripremu ispita iz Španjolskoga jezika:

- svi udžbenici za srednje škole koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja i koji su objavljeni na njihovoj mrežnoj stranici (www.mzo.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razrada okvirnoga nastavnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika), Strani i klasični jezici*, Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb, 2003.

3. Dodatci

3.1. Gramatičke strukture za višu razinu ispita

- Imenica i pridjev (rod, broj, osobitosti)
- Stupnjevanje pridjeva i priloga
- Apsolutni superlativ (*-ísimo*)
- Neodređeni pridjevi i zamjenice
- Odnosne zamjenice
- Upitni pridjevi i zamjenice
- Posvojni pridjevi i zamjenice
- Pokazni pridjevi i zamjenice
- Osobna zamjenica – subjekt (oblici i upotreba)
- Osobna zamjenica – indirektni i direktni objekt (oblici i upotreba; upotreba prijedloga *a* u ličnome akuzativu) – glagoli *gustar, parecer, encantar*
- Određeni i neodređeni član; sažimanje člana s prijedlozima *a* i *de*
- Prijedlozi *a, en, de, por, para* (sistematizacija)
- Upotreba člana (ponavljanje i proširivanje – ispred geografskih imena)
- Glavni i redni brojevi
- Prezent glagola *ser* i *estar*
- Bezlični oblik glagola *haber* – *hay*
- *Perífrasis verbal* (*tener que* + infinitiv; *hay que* + infinitiv, *ir a* + infinitiv)
- *Perífrasis verbal* (*volver a* + infinitiv; *acabar de* + infinitiv; *seguir* + gerund; *dejar de* + infinitiv)
- Prezent glagola 1., 2. i 3. konjugacije (tvorba pravilnih glagola)
- Prezent glagola 1., 2. i 3. konjugacije (nepravilnosti)
- Povratni glagoli
- Gerund (tvorba i upotreba; *estar* + *gerundio*)
- Postavljanje pitanja
- Imperativ u svrhu davanja informacija (potvrđni oblik 2. lica jednine i množine)
- *Pretérito perfecto actual* (tvorba i upotreba); upotreba uz priloge *todavía, aun, ya, nunca*
- *Pretérito pluscuamperfecto* (tvorba i upotreba)
- *Pretérito imperfecto* (tvorba, nepravilnosti, upotreba); *soler* + infinitiv
- *Preterito indefinido* (tvorba, nepravilnosti, upotreba)
- Kontrastivna upotreba prošlih vremena + prilozi vremena
- Od pristupnika se na višoj razini očekuje prepoznavanje ovih gramatičkih struktura:
- *Futuro absoluto* (tvorba, nepravilnosti, upotreba)
- *Futuro hipotético* za izražavanje želje
- Upravni i neupravni govor I. (slaganje vremena)
- Konjunktiv prezenta (tvorba i upotreba); niječni imperativ
- Konjunktiv perfekta (tvorba i upotreba)
- Konjunktiv imperfekta (tvorba i upotreba)
- Konjunktiv pluskvamperfekta (tvorba i upotreba)
- Kondicionalne rečenice I. i II.
- Upravni i neupravni govor II.
- Kondicionalne rečenice III.
- Zavisne rečenice; veznici (*para que, como, cuando, si, aunque*)

3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu ispita

- Imenica i pridjev (rod, broj, osobitosti)
- Stupnjevanje pridjeva i priloga
- Apsolutni superlativ (*-ísimo*)
- Neodređeni pridjevi i zamjenice
- Odnosne zamjenice
- Upitni pridjevi i zamjenice
- Posvojni pridjevi i zamjenice
- Pokazni pridjevi i zamjenice
- Osobna zamjenica – subjekt (oblici i upotreba)
- Osobna zamjenica – indirektni i direktni objekt (oblici i upotreba; upotreba prijedloga *a* u ličnome akuzativu) – glagoli *gustar, parecer, encantar*
- Određeni i neodređeni član; sažimanje člana s prijedlozima *a* i *de*
- Prijedlozi *a, en, de, por, para* (sistematizacija)
- Upotreba člana (ponavljanje i proširivanje – ispred geografskih imena)
- Glavni i redni brojevi
- Prezent glagola *ser* i *estar*
- Bezlični oblik glagola *haber* – *hay*
- *Perífrasis verbal* (*tener que* + infinitiv; *hay que* + infinitiv, *ir a* + infinitiv)
- *Perífrasis verbal* (*volver a* + infinitiv; *acabar de* + infinitiv; *seguir* + gerund; *dejar de* + infinitiv)
- Prezent glagola 1., 2. i 3. konjugacije (tvorba pravilnih glagola)
- Prezent glagola 1., 2. i 3. konjugacije (nepravilnosti)
- Povratni glagoli
- Gerund (tvorba i upotreba; *estar* + *gerundio*)
- Postavljanje pitanja
- Imperativ u svrhu davanja informacija (potvrдни oblik 2. lica jednine i množine)
- *Pretérito perfecto actual* (tvorba i upotreba); upotreba uz priloge *todavía, aun, ya, nunca*
- *Pretérito pluscuamperfecto* (tvorba i upotreba)
- *Pretérito imperfecto* (tvorba, nepravilnosti, upotreba); *soler* + infinitiv
- *Preterito indefinido* (tvorba, nepravilnosti, upotreba)
- Kontrastivna upotreba prošlih vremena + prilozi vremena

3.3. Tematski sadržaji za višu razinu ispita²⁴

TEME	OPSEG SADRŽAJA
Predstavljanje i pozdravljanje	životopis, osobni podatci, planiranje budućnosti i važni događaji u privatnome životu
Obitelj i dom	odnosi u obitelji, svakodnevica, stanovanje, važni događaji u obitelji, obiteljska slavlja i proslave, džeparac i obveze
Škola i obrazovni sustav	školski sustav, školske aktivnosti i život u školi, odabir studija, učenje stranih jezika i višejezičnost
Slobodno vrijeme	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izlasci, koncerti, izložbe, sportske priredbe
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi među mladima i odraslima, sličnosti i razlike među mladima u Španjolskoj i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	odnos prema odjeći, odijevanju i modi
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, španjolski i hrvatski specijaliteti, odnos prema novcu i kupovanju, promidžbene poruke, zdrava prehrana, omiljena jela
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, ovisnosti, liječenje i lijekovi, njega tijela i zdrav način života
Očuvanje okoliša	život na selu i u gradu, zaštita okoliša, inicijative za zaštitu okoliša, znamenitosti i odnos prema spomeničkoj baštini, odnos prema životinjama, utjecaj klimatskih promjena na prirodu, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava, turistička ponuda i potražnja, turistički katalozi, kulturna ponuda
Zaposlenje i komunikacija	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti, tendencije i popularna zanimanja
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, izdavačka djelatnost i odnos prema knjizi, odnos prema novim tehnologijama, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevici
Građanski odgoj, javne službe i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije, europske institucije za mlade
Hispanski svijet i Hrvatska	simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji

²⁴ Teme zadataka odgovaraju nastavnomu planu i programu iz Španjolskoga jezika za gimnazije.

3.4. Tematski sadržaji za osnovnu razinu ispita²⁵

TEME	OPSEG SADRŽAJA
Predstavljanje i pozdravljanje	osobni podatci, davanje osnovnih informacija o osobi i interesima
Obitelj i dom	članovi uže i šire obitelji, svakodnevne aktivnosti, stanovanje
Škola	školske aktivnosti i život u školi, školski predmeti i izvannastavne aktivnosti
Slobodno vrijeme	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izleti, sportske priredbe, izvanškolske aktivnosti
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi među mladima i odraslima, sličnosti i razlike među mladima u Španjolskoj i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	vrste odjevnih predmeta i odnos prema modi
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, španjolski i hrvatski specijaliteti, zdrava prehrana, omiljena jela, vrste trgovina i proizvodi
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, njega tijela, higijenske navike i zdrav način života
Očuvanje okoliša	zaštita okoliša, odnos prema životinjama, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, vozni red i snalaženje na kolodvoru ili zračnoj luci, turistička ponuda, promidžbeni letak, plakati
Svijet rada	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnome životu, telefonski uređaj, ovisnost o tehnologiji
Građanski odgoj i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije
Hispanski svijet i Hrvatska	geografske odlike i gastronomija

²⁵ Teme zadataka odgovaraju Okvirnome nastavnom planu i programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama.

